

Raamattuopetukset kirkon seitsemästä tuntomerkestä

Paikka: Loimaan evankelinen kansanopisto, juhlasali

Ajankohta: Maalis-toukokuu 2023 / viides tuntomerkki pyhä saarnavirka, 14.4.2023

Mistä tiedän, mikä on oikea kristillinen kirkko, mistä sen tunnistaa ja mistä se löytyy? Jokaiselle kristitylle, sanoisinpa jokaiselle ihmiselle, on elämän ja kuoleman kysymys vastata tähän oikein.

	7. Pyhä risti	
	5. Pyhä saarnavirka	6. Jumalan julkinen kiittäminen
	3. Herran ehtoollinen	4. Avainten valta
	1. Jumalan Sana	2. Pyhä kaste

Kukin opetuskerta paneutuu yhteen kirkon tuntomerkeistä

1. Jumalan Sana	Perjantai 24.2.2023 klo 17:30, Harri Lammi
2. Pyhä kaste	Perjantai 10.3.2023 klo 17:30, Ilpo Sinkko
3. Ehtoollisen sakramentti	Perjantai 24.3.2023 klo 17:30, Anssi Ollilainen
4. Avainten valta (rippi, side- ja päästöavain)	Perjantai 31.3.2023 klo 17:30, Ilpo Sinkko
5. Pyhä apostolinen saarnavirka	Perjantai 14.4.2023 klo 17:30, Harri Lammi
6. Rukoileva, messuun kokoontuva seurakunta	Perjantai 28.4.2023 klo 17:30, Ilpo Sinkko
7. Pyhä risti	Perjantai 12.5.2023 klo 17:30, Harri Lammi

Pyhä saarnavirka

1. Johdanto

"Kirkon viides ulkonainen tunnusmerkki on siinä, että se vihkii eli kutsuu toimiinsa kirkonpalvelijat, tahi että sillä on virkoja, jotka se täyttää. Sillä välttämättä täytyy olla piispoja ja pappeja eli saarnamiehiä, jotka sekä julkisesti että yksityisesti toimittavat, tarjoavat ja antavat edellä mainittuja neljää asiaa tai pyhää toimitusta kirkon puolesta: saarnaavat Jumalan Sanaa, kastavat, toimittavat Herran ehtoollista ja käyttävät avainten valtaa." (Kirkolliskokouksista ja kirkosta. Luther M, 1529, s. 158)

"Totta kyllä on, että Pyhä Henki on tässä kohden erottanut vaimot, lapset ja oppimattomat ihmiset, ja valitsee ainoastaan kykeneviä mieshenkilöitä tähän virkaan (paitsi hätätilassa), kuten pyhä Paavali eri paikoissa epistoloitaan kirjoittaa, että piispan (papin) tulee olla kykenevä opettamaan, nuhteeton, yhden vaimon mies." (1. Timoteuskirje 3:2) (Kirkolliskokouksista ja kirkosta. Luther M, 1529, s. 159)

Luterilaisen opin ja uskon tunnustuskirjat sanovat: *"Kirkollisesta järjestyksestä seurakuntamme opettavat, ettei kirkossa kukaa saa julkisesti opettaa eikä hoitaa sakramenteja ilman asianmukaista kutsumusta." (Augsburgin tunnustus, artikla XIV)*

2. Mikä paimenvirka on ja miksi sitä tarvitaan?

Kirkko ja sen paikallisseurakunta tarvitsee paimenvirkaa, saarnavirkaa, Jumalan Sanan saarnaamiseen, kasteen ja ehtoollisen toimittamiseen ja syntien päästämiseen ja sitomiseen. Pastorin virka on paimenvirka ja siitä käytetään myös nimitystä apostolinen saarnavirka. Uusi Testamentti opettaa tästä selkeästi:

- 2.1 **"Menkää siis ja tehkää kaikki kansat Minun opetuslapsikseni, kastamalla heitä Isän, Pojan ja Pyhän Hengen nimeen, ja opettamalla heitä pitämään kaikki, mitä Minä olen käskenyt teidän pitää."** (Matteus 28:18-20) Apostoleille oli päivänselvää, että heidän keskeisenä tehtävään oli vihkiiä myös uusia ja tulevia pastoreita.
- 2.2 **"Minä jätin sinut Kreettaan sitä varten, että järjestäisit, mitä vielä jäi järjestämättä, ja että asettaisit, niin kuin minä sinulle määräsin, joka kaupunkiin vanhimmat, jos missä olisi joku nuhteeton, yhden vaimon mies, jonka lapset ovat uskovia, eivät irstaudesta syytettyjä eivätkä niskoittelijoita. Sillä seurakunnan kaitsijan on, niin kuin Jumalan huoneenhaltijan tulee, oltava nuhteeton, ei itserakas, ei pikavihainen, ei juomari, ei tappelija, ei häpeällisen voiton pyytäjä, vaan vieraanvarainen, hyvää rakastava, maltillinen, oikeamielinen, pyhä, itsensähillitseväinen; hänen tulee pysyä kiin opinmukaisessa, luotettavassa Sanassa."** (Tiituksen kirje 1:5-9)
- 2.3 **"Varma on tämä sana: jos joku pyrkii seurakunnan kaitsijan virkaan, niin hän haluaa jaloön toimeen. Niin tulee siis seurakunnan kaitsijan olla nuhteeton, yhden vaimon mies, raitsi, maltillinen, säädyllinen, vieraanvarainen, taitava opettamaan."** (1. Timoteus 3:1-2)

3. Paimenvirka on asetettu miehelle

Protestanttisissa kirkoissa on jo 1950-luvulta lähtien ollut sekularisoitumisen seurauksena paine vihkiiä myös naisia seurakunnan pastorin virkaan. Feministinen ideologia on ollut voimakkaasti ajamassa sisään tällaista Kristuksen kirkolle vierasta oppia. Naisten vihkimiseksi pastorin virkaan ei kuitenkaan ole mitään Raamatullisia eikä kirkon traditiosta nousevia perusteita. Suomessa niin sanottu naispappuus hyväksyttiin vuonna 1986.

Professori Heikki Koskenniemi kirjoitti vuonna 1995 Sanansaattaja lehden keskustelupalstalle yhden selkeimmistä tiivistelmistä tuolloin vielä jokseenkin kuumana käyneeseen naispappeuskeskusteluun. Otamme siitä pitkähkön katkelman: *"Tunnustuksemme mukaan ei kirkossa kukaan saa julkisesti opettaa eikä hoitaa sakramentteja ilman asianmukaista kutsumista. (Augsburgin tunnustus, s. 59) Tämä seikka säätää tärkeän ehdon pastorin virkaan. Kutsumiseen kuuluu sisäinen kutsu, jonka virkaan pyrkiä antaa Pyhä Henki, ja ulkonainen kutsu, joka tulee seurakunnalta. Seurakunnalla on myös oikeus vihkiä omat pastorinsa virkaan. Sisäistä kutsua on vaikeampi arvioida; se jää sielunhoidon varaan. Mutta jos sisäinen kutsu on Jumalan Sanan vastainen, niin kuin varmasti on naisen pyrkiessä virkaan, se ei voi olla oikea, sillä eihän Pyhä Henki samanaikaisesti kiellä ja kutsu. Seurakunnan kutsu ja piispan vihkimys ovat myös pätemättömät, jos ne perustuvat väärälle sisäiselle kutsulle ja ovat vastoin Jumalan Sanaa. Näin ollen mainitunlainen pappisvihkimys, joita nykyään tapahtuu, ei voi tehdä kenestäkään pappia. Asia ei ole ihmiskäsissä. Tällä tavoin muka pappisvirkaan vihityllä ei itse asiassa ole virkaa Kirkossa. Se erehtyy suuresti, joka esimerkiksi suostuu pitämään tällaisen henkilön toimittamaa sakramenttia sakramenttina. Käytännön johtopäätöksiä niille, jotka tahtovat pysyä Jumalan Sanassa ja Kirkkomme tunnustuksessa:Ns. 'naispappia' (mikä isku tunnustukselle) emme saa pitää pastorina, vaikka hän olisikin saanut piispalta Jumalan Sanan vastaisen vihkimyksen. Jumalan edessä kaikki on peruuttamatonta. Mainitunlaisen vihkimyksen vastaanottanut on selvästi harhaoppinen, koska hän ja hänen toimeksiantajansa vastustavat Jumalan Sanaa ja Kirkon järjestystä olennaisissa kohdissa."* (Kirkon paimenvirasta. Koskenniemi H, 1995, Sanansaattaja lehti.) Raamattu opettaa tästä seuraavaasti:

- 3.1 **"Jumala ei ole epäjärjestyksen vaan rauhan Jumala. Niin kuin kaikissa pyhien seurakunnissa, olkoot vaimot vaiti teidänkin seurakunnankokouksissanne (= messu), sillä heidän ei ole lupa puhua, vaan olkoon alamaisia, niin kuin lakikin sanoo... jos joku luulee olevansa profeetta tai hengellinen, niin tietäköön, että mitä minä kirjoitan teille, se on Herran käsky."** (1. Korinttolaiskirje 14:33-40)
- 3.2 **"Minä tahdon siis, että miehet rukoilevat, joka paikassa kohottaen pyhät kädet ilmaan ilman vihaa ja epäilyä; niin myös, että naiset ovat säädylisessä puvussa, kaunistavat itseänsä kainosti ja siveästi (= tervejärkisesti)..."** (1. Timoteuskirje 2:8-11)
- 3.3 **"Minä tahdon, että te tiedätte sen, että Kristus on jokaisen miehen pää ja että mies on vaimon pää ja että Jumala on Kristuksen pää ... sillä mies ei ole alkuisin vaimosta, vaan vaimo miehestä..."** (1. Korinttolaiskirje 11:1-16)

Kirkon paimenvirka on Jumalan asettama. Raamattu sanoo: **"Herra tekee kaiken itse tähtensä."** (Sananalaskut 16:4) Paavali sanoo Roomalaiskirjeessä: **"Minä ylistän virkaani"** (Biblian käännös) tai **"Minä pidän virkaani kunniaassa"** (-38 käännös) (Roomalaiskirje 11:13) Siinä on menty isosti harhaan, kun kirkon paimenviran määrittely ja asettaminen on otettu pois Jumalan Sanan auktoriteetin sisältä inhimilliseksi työskentelyksi. Kun niin sanottua naispappeuskeskustelua käytiin, oltiin kahden ison valtatie risteyksessä: toisen valtatie opaskilvessä luki "jatka tällä Jumalan rakentamalla tiellä" ja toisen "käännä seuraavasta rampista oikealle; se on ihmismielipiteiden tie ja sillä saat kansan suosion." Emme voi myöskään ohittaa sitä tosiasiaa, että kaikista seuraajistaan – sekä miehistä että naisista – Kristus valitsi kaksitoista miestä apostoleiksi.

4. Jumalan pyhä Sana on riittävän selkeä paimenviran määrittelyssä

Paimenviran määrittely perustuu Jumalan pyhään Sanaan, Vanhan ja Uuden Testamentin pyhiin kirjoituksiin. On kyse Jumalallisesta oikeudesta – Scriptura Sacra - Ius Nostrum Divinum (= pyhä Raamattu on meidän Jumalallinen oikeutemme). Palamme tässä kohden vielä Johann Gerhardin

kiteyttämään määrittelmään pyhän Raamatun ominaisuuksista, sillä nämä Raamatun ominaisuudet pidetään totena, on myös käsityksemme kirkon paimenvirasta selvä.

- 4.1 **Auctoritas** = Auktoriteetti, ainutvaltaisuus, tarkoittaa, että Raamattu Jumalan Sanana puhuu tekijänsä äänellä. Raamattu normittaa uskon ja kirkon.
- 4.2 **Perfectio** = Täydellinen; tämä tarkoittaa sitä, että Raamattu on täydellinen; siitä ei voi ottaa pois mitään eikä siihen voi mitään lisätä (Ilmestyskirja 22:18-19)
- 4.3 **Sufficientia** = Riittävyys; tämä tarkoittaa Raamatun riittävyttä itsessään.
- 4.4 **Claritas** = Selvä; tämä tarkoittaa Raamatun selvyttä itsessään; Raamattu on siten ensisijainen ja varsinainen itsenstä tulkitsija: Raamattu selittää itseään. Tämä oli juuri se syy, miksi uskonpuhdistaja Martti Luther kirjoitti kirjan Sidottu Ratkaisuvälillä. Tässä on myös ekumenian ja yhteiskristillisyyden ongelma. Niissä lähdetään ajatuksesta, että on yksi usko, joka ilmenee yhtäläisenä uskonkokemuksena, mutta suuntia erottaviin kohtiin tullessa todetaan, että tässä asiassa Raamattua selitetään vähän eri tavoin. Raamatun ehdoton arvovalta ja riittävyys kyllä myönnetään, mutta ei selvyttä. (Kiviranta S, 2006) Ekumenia ja yhteiskristillisuus elää sellaisessa utuisessa ja haihtuvassa pilvessä, jossa Kristuksen kirkolla olisi ikään kuin yksinkertainen minimi määriteltyä oppia, ja kaikki muu on ihmisen itse valittava. Tälle emme voi löytää mitään perustetta Raamatusta, vaikka usein viitataan Jeesuksen sanoihin: **”Siitä kaikki tuntevat teidät Minun opetuslapsikseni, jos teillä on keskinäinen rakkaus”** (Johannes 13:35) tai **”Että he kaikki olisivat yhtä, niin kuin Sinä, Isä, olet Minussa ja Minä Sinussa.”** (Johannes 17:21)
- 4.5 **Efficacia** = Vaikuttava; tämä merkitsee vaikuttavuutta. Toisin sanoen Raamattu itse vaikuttaa uskon ja luo kirkon. Jos Raamattua luetaan Raamattuna, niin se inspiroi lukijansa. Raamatun inspiraatio ei ole pysähtynyt sen kirjaimeen. Pyhä Henki on todellisesti sitoutunut Raamattuun, koska Hän on sen antanut ja vaikuttanut profeetoille ja apostoleille. Pyhä Henki todistaa Kristuksesta uskovien sisäisen todistuksen kautta. Inspiraatio siirtyy uskovaan subjektiin ja vaikuttaa sen, mitä Paavali kutsuu uskon analogiaksi (Roomalaiskirje 12:6) eli yhtäpitävyyttä uskontotuuksien kanssa. Me voimme selittää ja ymmärtää kristillistä oppia analogiaperiaatteen mukaisesti. Pyhä Henki ei puhu itseään vastaan.

5. Minkälaiset väärät opetukset Raamattu ja tunnustuskirjat torjuvat koskien paimenvirkaa

- 5.1 Sellaisen opetuksen, jossa ihminen voi itse päättää ottaa itselleen pastorin viran
- 5.2 Sellaisen opetuksen, jossa joku itse päättää ryhtyä kastamaan ja jakamaan ehtoollista
- 5.3 Sellaisen opetuksen, jossa ihminen on vastakäöntynyt (1. Timoteus 3:6)

6. Mitä ovat Raamatun mukaan kriteerit paimenviran haltijalla?

Kun luemme niitä kriteereitä ja vaatimuksia, jotka pyhä Raamattu ilmoittaa seurakunnan pastorin virkaan, voi helposti tehdä sen johtopäätöksen, että se on vaikein virka, mitä maan päällä on.

- i. Kääntymyksensä jälkeen nuhteeton (1. Timoteus 3:1)
- ii. Yhden vaimon mies
- iii. Raitis
- iv. Maltillinen
- v. Säädyllinen
- vi. Oikeamielinen ja itsensähillitseväinen (Tiitus 1:8)
- vii. Vieraanvarainen
- viii. Taitava opettamaan
- ix. Lempeä (ei riitaisa eikä tappelija)
- x. Hallitsee oman kotinsa (1. Timoteus 3:4-5; Tiitus 1:6)
- xi. Ei äsken kääntynyt
- xii. Arvokas
- xiii. Jano ja halu elää puhtaalla omallatunnolla
- xiv. Ahkera Jumalan Sanan lukija / tutkija (1. Timoteuskirje 4:13)
- xv. Vilpitön pyrkimys olla laumalle (seurakunnalle) esikuvana (1. Timoteus 4:12; 1. Pietari 5:3)
- xvi. Valvoo itseänsä ja opetustanta
- xvii. Pysyy kiinnin opinmukaisessa, luotettavassa Sanassa (Tiitus 1:9)
- xviii. Palvelee seurakuntaa sydämen halusta (1. Pietarin kirje 5:2)
- xix. Ravitsee myös itseään sen hyvän opin sanoilla, jota hän saarnaa (1. Timoteuskirje 4:6)
- xx. Valmius kärsiä pahaa (2. Timoteuskirje 2:24)

7. Muita tärkeitä ominaisuuksia paimenviran haltijalle

Kenelläkään paimenella ei ole kaikkia viran vaatimia ominaisuuksia, vaan on normaalia, että jollakin on enemmän opettamisen lahja, joillakin enemmän hallinnon lahja ja jollakin sielunhoitajan lahja. Tarvitaan myös lahjoja yhteisön eli seurakunnan rakentamisessa.

- 7.1 Jumalan Sanan jatkuva tutkiminen ja opiskelu ja rukous
- 7.2 Seurakunnan osallistaminen niissä asioissa, jotka vaativat koko seurakunnan keskustelua
- 7.3 Seurakunnan työn etukäteissuunnittelu
- 7.4 Valmius opettaa ei vain julkisesti vaan myös huone huoneelta (Apostolien Teot 20:20)
- 7.5 Valmius käydä paljon keskusteluja ihmisten kanssa

Luterilaisen uskon syvälinen teologi Johann Gerhard sanookin pyhästä saarnavirasta: *”Se, että julistaa Jumalan Sanaa, tarkoittaa samalla sitä, että pastori vetää päällensä helvetin ja saatanan raivon, jopa pyhienkin ja maailman vihan ja raivon. Samaten, se tarkoittaa, että sanapalvelijat ovat sellaisissa vaaroissa perkeleen, maailman kanssa ja lihan kanssa, että heitä voi puolustaa vain yksin Jumala. Se mitä tapahtui Kristukselle, se tapahtuu myös Hänen Sanansa palvelijoille.”* (On the Ministry, Part One, Gerhard Johanna, 1582-1637)

Harri Lammi, pastori, V.D.M.
 Hyvän Paimenen luterilainen seurakunta, Loimaa
 Pyhän Sanan luterilainen seurakunta, Forssa
 Suomen Ev. Lut. Lähetysliiton seurakunta

Lähteet:

- Cross F. L & Livinstone E.A (2005) The Oxford Dictionary of the Christian Church, 3rd. edition.
- D'Aubigne M. J. H. (1886) Kuudennentoista vuosisadan uskonpuhdistuksen historia. Gummerus.
- Dulmen van A. (2002) Martti Luther, elämä, teot ja kirjoitukset. IdeaNova Oy.
- Gerhard J. (1625) On the Nature of Theology and on Scripture. Concordia Publishing House. Saint Louis, 2006.
- Gerhard J. (1619) On the Ministry, Part One. Concordia Publishing House. Saint Louis, 2006.
- Kelly J.N.D (1989) Early Christian Doctrines, 5th edition. A & C Black, London.
- Koskenniemi H. (1995) Kirkon paimenvirasta. Sanansaattaja.
- Laato T. ja Väisänen M. (2006) Raamattu ja paimenvirka. Suomen Luther-säätiö. Aamutähti nro. 31.
- Hägglund B. (1985) Uskon malli. SLEY-Kirjat. Gummerus Oy, 1985.
- Luther M. (1525) Sidottu ratkaisuväliltä. Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys, 1982.
- Luther M. (1539) Kirkolliskokouksista ja kirkosta. Näköispainos vuoden 1910 painoksesta. Panelian Painotuote., 1989.
- Preus J. A. O. (1992) Toinen Martti. Martin Chemnitzin elämä ja teologia. Concordia.
- Pyhä Raamattu (1933 / 1938) Kristillinen Kirja- ja Musiikkikustannus, Pietarsaari, 2006.
- Sasse H. (1934) Olen luterilainen. SLEY-kirjat. Gummerus Kirjapaino, 1992.
- Sasse H. (1949). Kenen te sanotte minun olevan. Mitä tunnustuksella tarkoitetaan kirkossa? Aamutähti, nro. 2. Suomen Luther-säätiö.
- Schöne J. (1995) Joka kuulee teitä – se kuulee minua. Onko naispappeus mahdollista? Suomen Luther-säätiö. Aamutähti nro. 2.
- Sormunen E. (2017) Uskon mies. Martti Lutherin elämä. Concordia.
- Evangelis-luterilaisen kirkon tunnustuskirjat. SLEY kirjat, 1998.